

Tíz nap magyar kultúra Szeben megyében

Sikeresen zárult a XVI. Szeben Megyei Magyar Napok rendezvénysorozat. Az elmúlt tíz napot igazán eseménydúsnak nevezhetjük, mert hagyományaink, értékeink ápolására került sor, ugyanakkor a kikapcsolódás, a hasznos időtöltés jegyében teltek ezek a napok. 2014. október 17-26. között sikerült számos Szeben megyei magyarlakta településen kulturális rendezvényeket szervezni az érdeklődőknek. A hétköznapok rutinját gazdag programkínálat tette színesebbé kortól függetlenül minden érdeklődő számára.

A XVI. Szeben Megyei Magyar Napok első napján, október 17-én a megnyitó ünnepségen nagy sikert arattak a Kolozsvári Magyar Opera művészei, ugyanakkor szombaton minden korosztály élvezhette Medgyesen a hajnalig tartó mulatságot, amelyen a Baróti Happy Time zenekar húzta a talpalávalót. Hétközben is folytatódtak a rendezvények: számos ifjúsági, sport és szabadidős tevékenységgel. Elmaradhatatlanok voltak a filmvetítések, bábszínház-előadások, kézműves tevékenységek, Slam Poetry és az 56-os megemlékezések. A rendezvénysorozat a második hétvégén is folytatódott: néptánc-előadással, gitáresttel és sportrendezvényekkel várták az érdeklődőket. A vasárnapi zárórendezvényen a Visky Árpád Színjátszó Társulat varázsolt mosolyt a résztvevők arcára a Nóti Károly: Lepsénynél még megvolt című előadásával.

"A Magyar Napok programjaival kulturális örökségünk megőrzésének fontosságát hangsúlyoztuk, és a szórványban élő magyarok mindennapjait igyekeztünk színesebbé tenni. Lényeges megőriznünk szellemi örökségünket, hagyományainkat, amelyeket az évszázadok folyamán hagytak rank őseink, és amelyeket nekünk is tovább kell adnunk a következő generációnak. – hangsúlyozta dr. Balázs Béla Attila, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség Szeben megyei szervezetének elnöke, majd hozzátette: „Erre teremtett lehetőséget a XVI. Szeben Megyei Magyar Napok gazdag programkínálata.”

Ezúton is meg szeretnénk köszönni mindazoknak a segítséget, akik valamilyen módon hozzájárultak a rendezvénysorozat megszervezéséhez, az önkénteseknek, partnereknek, támogatóknak és nem utolsósorban azoknak, akik megtiszteltek jelenlétükkel.

Kémeri Attila

A lap megjelenését támogatja a:

2. oldal

Köszönjük a bizalmat

3. oldal

A Magyar Szórvány
Napja

4. oldal

A szárnyas oroszlán
városa

6. oldal

1956 emlékére

7. oldal

Táplálj egy mosolyt

8. oldal

Meghívó

C.I.Bratianu út 32 szám
Millennium Ház
551003 Medgyes
Szeben megye
Tel/fax:0269 832 657
www.medgyes.ro

Köszönjük a bizalmat!

„Megerősödött a Szövetség és választói közötti kötelék. Most is bebizonyítottuk, akár csak eddig minden alkalommal, hogy politikai programunkat megértették a magyar emberek, hiszen ez a program az erdélyi magyar közösség, választóink programja. Ezek a szavazatok biztosítják az RMDSZ-nek a munka folytatásához szükséges erejét, hátterét a következő időszakra” – nyilatkozta Kelemen Hunor szövetségi elnök, az RMDSZ államelnök-jelöltje a november 2-i urnazárást követően nyilvánosságra hozott exit-poll eredményekről.

Kelemen Hunor köszönetet mondott választóinak, mindazoknak, akik részt vettek a szavazáson és támogatták. Ugyanakkor az RMDSZ megyei és területi szervezetinek munkájáért, a magyar történelmi egyházaknak a szavazásra való ösztönzést köszönte meg és méltányolta a kampánystáb és az önkéntesek, valamint a közösségi és civil szervezetek támogatását. „Csapatban dolgoztunk és csapatban folytatjuk majd a munkát” – tette hozzá a szövetségi elnök.

Bár kampánya véget ért, a teljes hazai társadalmat érintő politikai programjának bemutatása folytatódik, akár az általa bemutatott autonómia-státútum vitája is – hangsúlyozta Kelemen Hunor. „Egy olyan jövőbeli Romániáról beszéltem, amelyben létezik a tisztelet, egy olyan államról, amely becsüli és tiszteli polgárait, amelyben bizalom van a közösségek között, amelyben a polgárok megbízhatnak az állami intézményekben is, amelyben a nemzeti kisebbségek intézményes garanciáikkal rendelkeznek identitásuk megőrzésére. Egy olyan Romániáról is beszéltem, amely a régióban és az Európai Unióban hal-

latni tudja szavát” – mondta Kelemen Hunor, aki szerint a választói akarat azt mutatja, az RMDSZ a magyar közösség támogatását élvezi. „Olyan helyekről is kaptunk szavazatokat, ahol nem élnek magyar emberek, ami azt bizonyítja, hogy hiteles az a program, amellyel a társadalom elé álltunk. S bár nem voltak ebben a választási kampányban valódi viták, mégis azt tapasztaljuk, hogy üzenetünk eljutott a választóinkhoz. Várjuk a szavazatok megszámlálását, de azt előljáróban elmondhatjuk, hogy az eddigiekben az exit-poll mérések eredménye közel állt az RMDSZ végleges eredményéhez” – hangsúlyozta Kelemen Hunor, aki a választások második fordulóra vonat-

kozóan egy részletes helyzetelemzés szükségességét helyezte kilátásba, amelyet az RMDSZ belső struktúráiban végeznek majd el a következő napokban.

„A választói részvétel kapcsán korábban is elmondtam, hogy hibának tartom azt, hogy az alkotmány négyéves parlamenti és ötéves államelnöki mandátumot ír elő. Ez azért rossz, mert folyamatos választási kampányban tartja a társadalmat, az országot, ami az építkezéshez nem a leghatékonyabb megoldás. Ezen változtatnunk kell” – tette hozzá végül a szövetségi elnök.

RMDSZ sajtóiroda

Nehéz döntés előtt állunk

„A magyarok részvétele a választásokon az elvárásoknak megfelelően alakult. Az eddigi választások tanulsága az, hogy a magyarok kevésbé aktívak az államelnök-választásokon, mint a román szavazók, főként 2009 után, amikor a parlamenti és államelnöki választásokat szétválasztották. Ezért az RMDSZ-re leadott szavazatszám is az előzetes várakozásoknak megfelelő. A magyar jelöltek közötti szavazatkülönbség, a szavazatok aránya az eddigi erőviszonyokat erősíti meg – a magyar jelöltekre leadott szavazatok közül az RMDSZ a voksok 86 százalékát, míg a versenypárt jelöltje a 14 százalékát kapta. A magyarok kétféleképpen szavaztak az első fordulóban: az egyik a közösség erejét kifejező szimbolikus szavazat, amely a magyar közösség súlyát, érdekérvényesítő képességét fejezi ki. De azt is látjuk, hogy enyhén emelkedett azok száma, akik már az első fordulóban a politikai ajánlatok között választottak, ha úgy tetszik, haszonelvű szavazattal” – ismertette Kelemen Hunor szövetségi elnök ma délután a Szövetségi Állandó Tanács ülését követően, Kolozsvárott, a testület elemzésének eredményeit az államelnök-választás első fordulójáról.

Kelemen Hunor szerint az elnökválasztás második fordulójában az erdélyi magyar közösség számára több tényező nehezíti a döntést. „Klaus Iohannist nem tudjuk támogatni. Az első

fordulót követően a román ellenzéki jelölt elzárkózott a tárgyalásoktól – és tette ezt kifejezetten arrogáns módon. A kampányban és az azt megelőző időszakban pedig folyamatosan negatívan nyilatkozott a magyarok törekvéseiről, az anyanyelv-használatról és az autonómiáról. Nem támogathatunk egy olyan jelöltet, akinek csak a szavazatunk kell, de aki nem akarja meghallani hangunkat. Nem szolgálná a kisebbségi jogok érvényesülését egy olyan román jelölt, aki kifejezetten a román politika rossz szellemét idéző hangnemben beszél rólunk, magyarokról” – hangsúlyozta a Szövetség elnöke, majd hozzátette: az RMDSZ, ahogy korábban, úgy most is a kormányzati stabilitás megőrzésén munkálkodik.

„Az elmúlt két évben Victor Ponta korrekt és megbízható partnere volt az RMDSZ-nek. A 2012-es parlamenti választásokat követően ő volt az, aki kiállt a Szövetség kormányzati részvétele mellett, és nem szabad azt sem elfelednünk, hogy ezt Johannis pártja, a Liberális Párt akadályozta meg. A közös kormányzásunk elmúlt nyolc hónapjában nem tudtunk minden kítűzött célt megvalósítani, sok még a tennivaló. Ezért tartjuk jó döntésnek Călin Popescu Tăriceanu miniszterelnöki jelölését, hiszen szavatartó, komoly politikus, aki mindig tisztelettel viszonyult a magyar közösséghez. Tăriceanu lehet a kiegyensúlyozott kormányzás és a gazdasági növekedés ga-

ranciája” – szögezte le a szövetségi elnök, aki kiemelte: a magyar szavazók döntését megnehezíti Vadim Tudor színrelépése, újraélesztése. Vadim Tudor támogatása és együttműködési megállapodása az Országos Szövetség Románia Haladásáért (UNPR) párttal váratlan és indokolatlan. Ezt semmilyen koalíciós egyeztetés nem előzte meg.

Kelemen Hunor elmondta, az RMDSZ elfogadhatatlannak és vállalhatatlannak tartja azt, hogy Corneliu Vadim Tudorral ugyanazon az oldalon álljon, akár egyetlen percig, vagy néhány nap erejéig, mert ez a parlamentből kibukott politikus megtestesíti mindazt, ami ellen az RMDSZ az elmúlt 25 évben harcolt: a szélsőséges nacionalizmust, az intoleranciát és a magyargyűlöletet.

„Mindezeket figyelembe véve a Szövetség vezetése úgy látja, az erdélyi magyar szavazók nehéz döntés előtt állnak az elnökválasztás második fordulójában. Aki mégis élni kíván állampolgári jogával, annak azt javasoljuk, hogy belátása szerint szavazzon november 16-án” – zárta a sajtótájékoztatót Kelemen Hunor. A Szövetségi Állandó Tanács egyetlen tartózkodás mellett egyhangúan támogatta ezt a döntést.

RMDSZ sajtóiroda

A Magyar Szórvány Napját idén Szeben megyében ünnepeljük

Négy évvel ezelőtt, az RMDSZ 10. Kongresszusának keretén belül a Szövetség képviselői november 15-ét, Bethlen Gábor fejedelem születésnapját az összefogás jegyében a Magyar Szórvány napjának nyilvánították. Az RMDSZ Főtitkárság, valamint a helyi RMDSZ és civil szervezetek közös szervezésében, az eseményre első ízben Déván, második alkalommal Brassóban, míg tavaly Nagyenyeden került sor.

Az évek során a Magyar Szórvány Napja egy olyan szakmai fórummá vált, ahol a szórványban élő magyarok specifikus problémái kerülnek terítékre. Lényeges az, hogy a szórvány érezze, hogy fontos, és érezze a tömbben élők szolidaritását. A rendezvénysorozattal a beolvadás ellen küzdő, szórványban élő erdélyi magyar közösségek problémáira, kihívásaival kapcsolatos megoldásaira hívják fel a figyelmet előljárók, szakértők, mely célkitűzés mentén első évben elfogadták a Szórvány cselekvési tervet, majd rá egy évre a szórványmenedzser-szolgálat létrehozását. Ezeknek a programoknak az életbeléptetését, mérhető eredményeit már tapasztalják a szórványban élő magyar emberek: fokozott támogatásban részesül a szórványban az anyanyelvű oktatást és az identitás-megőrzést, többek között a szórványkollégiumok és a magyar házak működésének, illetve a magyar napok megszervezésének segítése által. Ugyanakkor a magyar szórványok tekintetében az elmúlt években jelentős

programokat sikerült beindítani, olyanokat, amelyek meghatározóvá váltak e közösségek megmaradása szempontjából, mely folyamatban kiemelkedő szerepe volt a Romániai Magyar Demokrata Szövetségnek és a Communitas Alapítványnak.

A már hagyománynak számító, nagy je-

lentőséggel bíró rendezvény idén Medgyesen, valamint Nagyszebenben kerül megszervezésre, melynek alkalmával számos szakmai előadáson, valamint kulturális ünnepségen vehetnek részt az érdeklődők.

Balázs Béla

Ősz, a gólyák évszaka

Mindig megörvendünk egy új kilencedikes generációnak. Idén mégjobban megörvendtünk nekik, mivel egy két éves szünet után újra szervezhetünk mindenfélét a gólyáknak.

Így, más megyéktől példát véve, október 3 és 5 között megszervezte a Medgyesi MADISZ és a Medgyesi Magyar Diáktanács az első Gólyatábort, Kisdisznódon. 9 ügyes gólya, 10 lelkes MADISZ-os és diáktanácsos és egy kedves kolozsvári vendégünk, Bagaméri Noémi töltötték be a szállás házat. A hétvége ismerkedéssel kezdődött, ismerkedési játékokkal amik által jobban megismerhettük a gólyákat. Azt est egy rövid diáktanács és MADISZ tájékoztató beszélgetéssel folytatódott.

A szombat a csapatépítés és a jókedv kulcsszavak alatt telt el. Sportos játékoktól, komoly stratégiás játékokig, mindenben részük volt

a gólyáknak. Volt szaladgálos, találgatos, megnevetetős játék, és mindezek mellett egy harácsolás is, minek feladatait a faluban kellett teljesíteni. Mint például a zakuszka beszerzése, a kakaóskávészítés, a falusi wc-ben fotózni és kreatívabbnál kreatívabb feladatok. Késő délután, mindenki egy címer rajzolásával mutatta be magát és azt, hogy milyen ő valójában. Ezek után sor került egy részletesebb MADISZ bemutatásra. Ezáltal a gólyák jobban betekintettek a MADISZ, a diáktanács, az önkéntesség világába. Az estét kellemes beszélgetéssel és zenével zártuk.

Vasárnap reggel, mielőtt még indultunk volna hazafele, mindenki mindenkinek rajzolt és írt pár kedves szót az élménydús gólyatáborról.

Nem is volt idő kipihenni a tábort, mert a magyarszakos XII-ik osztályosok gólyabált hirdettek. Gólyák Viadala, fantázia, mesevilág té-

mában szerveződött az idei gólyabál október 24-én, egy nem megszokott helyen, a Traube Borpincéjében.

Mivel a gólyák páratlan számban, kilencen vannak és mert nem akarták, hogy valaki pár nélkül maradjon, hármassával alkottak csapatokat, körzeteket kilencedikeseink. Ugyanis az egész Gólyabál a fiktív Panem országában zajlott, a színes Kapitoliumban és a gólyák különböző körzeteket képviseltek. Voltak szénbányászok, halászok és ékszergyártók. A próbák érdekesebbnél érdekesebbek voltak, hiszen nagyon kellett kreativitást, magabiztosságot és gyorsaságot alkalmazni teljesítésükhöz. A bemutatkozás, úgy személyenként, mint körzetekként számított. Volt mimika, ügyességi próba, improvizációs szerep, karaoké, tánc és nem utolsósorban poszer rajzolás. A kreativitás, az nem hiányzott gólyáinkból. Így mindenki nyertes lett. Legkreatívabb, legmosolygósabb, legszégyelősebb, legaranyosabb gólyánk is volt a szokásos gólyakirály és gólyakirálynő mellett, amit Finta Tamás és Dávid Timea nyert meg.

A gólyák szerint, nagyon jó volt ez az egy hónap együtt. Szerintünk is. Szervezői szemmel, fárasztó volt az őszenek ez a fele, de talán a legszebb is volt mostanig.

Buryán Tünde

A szárnyas oroszlán városa: Velence

Velence az a hely, amelyről szinte mindenki hallott legalább egyszer élete során, hangulatát imádni lehet, sokak szerint Párizs után a második legromantikusabb város a világon. Itt nem létezik gépkocsi okozta zaj vagy szennyezés, az utak csatornák hálózata, ahol nem autóval közlekedhetünk, hanem gondolákkal, vízi buszokkal (vaporetto), a valamivel drágább vízi taxival és természetesen gyalog. A vizek városának is nevezik, vagy éppen „Adria gyöngyének”. 1987 óta a Világörökség része, és itt rendezik meg a világ leghíresebb télbúcsúztató karneválját. Ebben a városban úgy tűnik, megállt az idő, minden úgy néz ki, mint évszázadokkal ezelőtt. Valóságos szabadtéri múzeumról beszélhetünk, labirintusnak tűnő utcáskái és sikátorai nagyon biztonságosak, nem hiába Olaszország egyik legkedveltebb turisztikai célpontja. A Daily Mail szerint naponta 60.000 látogatója van, éppen ezért jó felkészülni a nagy tömegre, legyen az év vagy a nap bármely része, ami annak köszönhető, hogy a város nem annyira nagy, ahogyan azt sokan elképzelnék.

Könnyen elérhető autóval (kb. 1250 km-re van Medgyestől), de ne hagyják figyelmen kívül a buszos körutakat vagy a repülőgépet sem (pl. Kolozsvárról hetente indul fapados járat Trevisoba, amely csupán 40 km-re fekszik Velencétől. Busz visz be a városba, ára kb. 13€ jövetmenet). A repülőjegyekről azt érdemes tudni, hogy az ár függ attól, mikor szeretnénk utazni: február elején (a karnevál idején nagy a kereslet) többet

és pompásabb épületet. A hidakat sem hagyhatjuk figyelmen kívül, a leghíresebb ezek közül a Rialto, amely közepén üzletsor található. Mindig nagy a tömeg rajta, kereskedelmi csomópont, és sok ideig az egyetlen átkelőhely volt a csatornán. Ez az a ritka helyek egyike, ahol a víz mellett sétálhatnak, lépcsőkre ülhetnek. A másik három híd: Ponte dell'Academia (1933-ban épült, nevét az akadémiai könyvtárról kapta), a pályaudvar előtti márványból épült Ponte degli Scalzi és a legújabb, posztmodern, 2007-ben felavatott Ponte della Costituzione.

Sajnos azokon a helyeken, ahol kevesebb a turista, az épületek sincsenek már a legjobb állapotban, és az sem segít a helyzeten, hogy a város folyton süllyed. Ezt a legjobban akkor lehet észrevenni, amikor a Szent Márk teret víz önti el. A jelenséget Acqua Alta-nak nevezik, egyre gyakoribbak azok az esetek amikor ez jelentkezik, de a velenceiek erre is találtak megoldást: kis pallóhidakat állítanak fel ott, ahol szükséges. Ezeket csak egy irányba lehet menni.

Európa leghíresebb karneválját rendezik itt a XI-ik század óta, fénykora viszont a XIII-ik században volt. Mai formáját az 1970-es évek végén nyerte el. Jellegzetesek az itteni maszkok, bárhol fel lehet ismerni őket és rengeteg helyen lehet vásárolni is. Egy hétig tart a rendezvényesorozat, sok álarcos felvonulást láthatnak, tetőpontja természetesen a hétvége.

Velencéből könnyen el lehet jutni vaporettóval a közelben lévő két kis szigetre, Murano-ra és Burano-ra (az út kb. 10 percet tart). Murano Velencétől másfél km-re fekszik, és az üvegyár-

fognak fizetni, mint októberben vagy novemberben. Azért ajánlom az utóbbi időszakot, mert a késő ős ellenére a napok itt kellemesebbek, mint hazánkban, 20 fokos melegben is részük lehet. Nyáron is látogatható, viszont többször hallottam már, hogy az állott víz miatt kellemetlen szag uralkodik. Bőven lehet válogatni a szállodák között is, minden igénynek megfelelő szállást lehet itt találni, viszont kevesebbet fizetnek, ha például Mestre-ben foglalnak szállást – ez a városka 10 km-re van Velencétől, vonattal vagy busszal lehet beutazni, és maga az utazás is igen hangulatos.

A leghíresebb látványok a Santa Croce, San Polo, San Marco és Dorsoduro negyedekben vannak, mindezeket pedig a Canal Grande szeli át 3,8 km-en keresztül. A város központja a Szent Márk tér (Piazza San Marco), amelyet minden irányból meg lehet közelíteni, ha a sárga útjelzőket követjük. A téren a következő épületek találhatók: a Szent Márk székesegyház (Basilica de

tásról híres (a XIII-ik századi tűzvész miatt kitiltották az üvegműveseket a városból és ide költöztek). Unalmasnak tűnhet Velencéhez képest, ugyanakkor lehet, hogy éppen az üressége fog tetszeni másoknak. Ha kedvük van, megcsodálhatják az üvegfúvó műhelyeket is, akad számos olyan hely a szigeten, ahol ezt megtehetik. Burano valamivel kisebb, 7 km választja el Velencétől.

San Marco), amely IX. században épült, többször újjáépítették, és 1807 óta a város katedrális. Itt található Szent Márk szarkofágja, a főbejárat fölött négy aranyozott bronz ló található. Belépőt nem kell fizetni. A Dózse Palota (Palazzo Ducale) csipkés külsővel rendelkezik, és több dózse lakhelyül szolgált. Tiziano és Tintoretto műveit láthatjuk itt, és a belépő 16.50€. Az Óratornyot (Torre dell'Orologio) nemrég újították fel. Nem csak az időt mutatja, hanem a hold fázisait és a nap haladását az állatövekben. A legenda szerint a gyártókat megvakították a velenceiek, azért, hogy párját ne tudják soha megépíteni. A szinte 100-as Harangtorony (Campanille) a város második legmagasabb épülete. Egykor világítótorony és kínzókamra volt, tetején egy arany angyal található. Nagyszerű a kilátás innen, sőt, még az Alpokig is elláthatnak. A belépő 8€. Nem messze innen található a Sóhajók Hídja (Ponte dei Sospiri), amely a Dózse Palotát köti össze azzal a börtönnel, ahová a híres Casanovát is elzárták. Neve onnan ered, hogy az elítéltek sóhajait lehetett innen hallani, amint utoljára nézték innen meg a tengert. Hogyha megunják a bolyongást, ne adják fel a harcot, hiszen a vaporetto-val, ami nem más, mint Velence buszai, bárhová elérhetnek. A jegyek órákra szólnak – a 12 órás például 16€-ba kerül.

A Canal Grande két oldalán palotákat láthatnak. Ezeket a XI. és XVIII-ik század között építették a leggazdagabb kereskedők. Természetesen versengés volt itt is, hogy ki építi a nagyobb

A város a csipkekészítésről híres.

Azt hiszem, hogy nem számít, mennyi időt töltenek el a lagúnák városában, felejthetetlen élményben lesz részük, amelyre mindig örömmel fognak visszagondolni.

Tóth Zoltán

200 éve született Gábor Áron

Lemhényi Gábor Áron, magyar nemzeti hős, az –184849-es forradalom és szabadságharc ágyúöntője és tüzerőtisztje 1814. november 27-én született Berecken. Apja, a székely kisbirtokos Gábor István, Bereck főjegyzője volt, a gyalogkatonák rendjéhez tartozó földművelő, egyben asztalosmester, ő is a székely határőrségben szolgált. Édesanyja Hosszú Judit. A Gábor név predestinált, azaz előre elrendelt, ugyanis a héber eredetű név jelentése: Istennek hőse, és Dániel Könyvében mint víziók megfajtója említik.

Már mint gyerek, nagy előszeretettel mutatott a szerszámok készítése iránt, örökké fűrt, faragott. Gábor Áron a berecki alsó iskola után 1827-től a kantai ferences nevelőintézetben tanult, majd 1828-tól a csíksomlyói gimnáziumba járt, ahol a tanulsók vallásos buzgóságának előmozdítására alapított Mária Társulat tagja volt. 1831-ben a negyedik osztályból kivált, és bevonult a háromszéki határőr ezredbe.

Mint katona Gyulafehérváron szolgált a tüzerésznél, ahol minden idejét a szakkönyvek tanulmányozására fordította. Gyulafehérváron, Pesten és Bécsben kapott pattantyús kiképzést. Bécsben az ágyúgyárban is szolgált. További szolgálati kérelmét nem fogadták el, ezért leszerelt, majd 1842-ben öccse helyett újra bevonult, de nem sikerült elérnie, hogy tovább képezzék és előrébb léphessen, ezért 1845-ban megint leszerelt. Pesten és Bécsben műszaki előadásokat hallgatott, ahol megismerkedett az ágyúöntéssel is, és német szakkönyveket szerzett be. Minthogy a szolgálat nem volt folyamatos jellegű, közben asztalosmesterként dolgozott, de épületeket és szárazmalmot is tervezett, sőt egy aratógépet is

készített, amely 12 ember munkáját volt képes elvégezni. Leszerelése után Moldvába ment, itt ismerte meg későbbi feleségét, más források szerint élettársát, Velcsuj Jusztinát. Jusztina részt vett a szabadságharcban is, korabeli feljegyzések szerint „a hős tűzerőrnagy mellett valóságos hadsegédi teendőket végzett.” Moldvában érte a magyar forradalom kitörésének híre, mire azonnal hazament.

Hazakerülve, mint nyugalmazott altiszt, békésen élt, míg a nemzetiségi mozgalom egész Erdélyt fel nem kavarta. A magyar szabadságharc erdélyi küzdelmeinek aktív részeseként vagyont pénzzé tette, hogy támogassa a szabadságharcot, és a –honvédsereg számára ágyúkat tudjon önteni. Sikerült is neki – kis mintákban – ágyúkat és lövegeket előállítani. Részt vett az ágyúkezelők kiképezésében, és őrnagyként haláláig a honvédtüzéreknel szolgált.

A császári–királyi kormányzó 1848 novemberében több gyűlésen a székelységet a császári kormányhoz való állásra szólította fel. Sepsiszentgyörgyön 1848. november 28-án a nép nagyon le volt hangolva az addigi kudarcok miatt, amelynek okát abban látták, hogy „nincs ágyú, nincs muníció”. A főtisztek lehangoló beszéde után tehát Gábor Áron fölemelkedett és így kiáltott: „Van ágyú, van puska, még csak egy koppintás hiányzik az ágyú mozdonyán”. Gábor Áron azonban már október óta egy kovácműhelyben két hatfontos ágyút öntött és éppen azok felszerelésén dolgozott. És valóban, ágyúját már másnap a győzelmes hídvégi csatában felavatták. A hadjárat folyamán Gábor Áron még 60 ágyút öntött.

mán az ágyúöntést átköltöztették Kézdivásárhelyre, Turóczy Mózes rézműves műhelyébe, a városban a tüzerék kiképzésére iskolát is létesítettek. Bodola Lajos, Gábor Áron munkatársa szerint 1848. november és 1849. június 20. között Háromszéken összesen 70 ágyút öntöttek.

Az ágyúkat először november 30-án, az első hídvégi ütközetben használták, és a székelyek – jelentős részben Gábor Áron ágyúinak köszönhetően – megnyerték ezt az ütközetet. Puchner azt hitte, hogy a székelyeknek francia tüzeréségük lett. Az első ágyú neve Jókai Mór szerint Jancsi volt. December 13-án – miután Heydte őrnagy csapatai felgyújtották Köpecet, és a menekülőket lekasabolták – a székely csapatok támadásba lendültek; ebben Gábor Áron három vagy négy ágyúval vett részt, és Felsőrákos határában pár óra leforgása alatt elűzték az osztrákokat. Az ütközet után Gábor Áron főhadnaggyá előléptetését javasolták, kinevezése december 16-án történt.

1849. március 15-én tüzer őrnagyi rangra terjesztették fel, a kinevezése május 15-én jelent meg a közlönyben. Németh László kormánybiztos ezt írta róla egy levelében: „A nép ez embert úgy nézi, mint védangyalát, ki a veszély perceiben mindenütt ott vala, hol szükség”. Decemberben Udvarhelyszékre, márciusban Kolozsvárra hívták az ottani hadiipar megszervezésére, de Kézdivásárhelyen nem tudták nélkülözni, mivel az ágyúgyártás megszervezése mellett a tüzeréség utánpótlásának kiképzéséről is gondoskodnia kellett, és várandós feleségét sem akarta a szülés előtt magára hagyni. Miután Háromszék határainak védelmét biztosítva látta, és április 13-án

megszületett Áron nevű fia, májusban Kolozsvárra, Nagyváradra és Debrecenbe utazott. Itt engedélyt kapott, hogy a nagyváradi gyárban a Congreve-féle röppentyűket tanulmányozhassa. Kossuth Lajossal is találkozott, aki hatvanezer forintos segílyt utalt ki a kézdivásárhelyi gyárnak. Gábor Áron június elsején érkezett vissza Kézdivásárhelyre, ahol hamarosan elkezdte a Congreve-féle rakéták gyártását. Amikor az egyesült osztrák–oros haderő hét gyalogzászlóaljjal, négy század ulánussal és két kozákszázaddal Háromszék ellen fordult, a székelyek – köztük Gábor Áron hét ágyúval felszerelt tüzerésége – több mint egy órán át feltartóztatták őket Kökösnél, de a túlerő hatására meghátráltak, és a cári csapatok 24-én elfoglalták Sepsiszentgyörgyöt, 25-én Kézdivásárhelyt is, ahol a hadigyárakat felégették, majd Bem ellentámadásától tartva visszahúzódtak a Barcaságba. Az újjászervezett székely haderő július 2-án Uzon és Kökök között ütközött meg az ellenséggel, akiket sikerült a Feketeügyön túlra visszaszorítaniuk. Az ütközetben azonban Gábor Áron is elesett, amikor ágyúgolyó találta el. Hogy eltitkolja a parancsnok halálát, Gábor Áron hadsegédje, –Nagy Sándor először Uzonba vitette a holttestet, és a harcok végén temették el a közeli Eresztevényben. Katolikus létére az ottani református templom kertjében van végső nyughelye.

Hermann Róbert szerint: „Alakjában ott van a székely találékonyság, a meg nem alkuvás, a tettekérség és a hősiesség. Emellett egy emberi hős, nem hős, hanem olyan személy, aki akár a szomszédunk vagy ismerősünk is lehetne. Fennmaradt magánleveleiből egy jó kedélyű,

Az ágyúöntés lehetőségét már az 1848. október 6-án tartott agyagfalvi székely nemzeti gyűlésen felvetette, az ellenállás mellett döntő gyűlés azonban nem vette komolyan a javaslatot. November 4-én Gábor Áron felkereste Háromszéken Berde Mózes kormánybiztos, és neki is felajánlotta szolgálatait, akitől már megkapta a kért támogatást. Gábor Bodvajba utazott, az ottani vashámban már korábban tájékozódott, és nekilátott az ágyúöntés előkészületeinek.

A november 23-án Sepsiszentgyörgyön tartott nagygyűlésen Dobay Károly ezredes, Háromszék önvédelmi hadseregének parancsnoka lehangoló szavakkal illette a hadi felszerelést: „ágyú nincs, mert ami itt öntetett, csak puffogatni való.” Gábor Áron azzal felelt meg neki, hogy ha ágyújával elvétí az első célt, másodikként maga áll az ágyú elé. Az első két ágyút 1848. november 28-án mutatták be Sepsiszentgyörgy főterén, és a réten sikeres lövést is végrehajtottak. A nagygyűlés kimondta a fegyveres önvédelmet, és Gábor Áront további ágyúk öntésével, illetve a tüzeréség megszervezésével és kiképezésével bízták meg.

1848. november 28-a után az ágyúöntést Sepsiszentgyörgyön folytatták, mivel Erdővidéket – ahol a bodvajai hámbor is elhelyezkedett – megszállta az ellenség. Itt további négy ágyú készült, de már nem vasból, mint Bodvajon, hanem beolvasztott harangokból. Ebben az időszakban Gábor Áron 400 rhénes forintot adományozott az önvédelmi harc pénztárának; az összeg egyes források szerint családi öröksége eladásából származott, mások szerint jutalomképpen kapta Háromszék közösségétől. Valamikor december folya-

saját értékeivel tisztában lévő, de önmagát nem túlértékelő, kimondottan jó humorral rendelkező személyiség képe bontakozik ki.”

Az ágyúk közül egyetlenegy maradt fenn. 1906-ban találtak rá, amikor a kézdivásárhelyi Rudolf Kórház udvarán csatornázási munkákat végeztek. Először a városházán állították ki, majd 1923-ban a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeumba került. 1970-ben az akkor alakuló bukaresti Nemzeti Történelmi Múzeumba vitték, de rövidesen raktárba szorult.

2011. március 15-én az ágyút ismét a Székely Nemzeti Múzeumban állították ki, majd 21 erődi kerámiáért, 61 dák ezüstéremért és az ágyú hiteles másolatáért elcserélték a bukaresti múzeummal.

Mindenét feláldozta a szabadságért, a hazát védve a csatamezőn veszítette életét, amikor az Uzon és Kökök közötti ütközetben, 1849 július 2-án, az orosz tüzeréség ágyúgolyója eltalálta. Sok csatában vett részt és mint őrnagy esett el a kökösi híd és Uzon között. Katolikus létére református temetőben nyugszik Eresztevényben, ahol emlékére 1892-ben emelt emlékmű körül kopjafarageteget állítottak, és mára a magyarság emlékhelyévé vált.

Gábor Áron személye az irodalomban, képzőművészetben, zenében és táncművészetben is gazdagon tükröződik, több elbeszélés, irodalmi- és zenei mű, festmények, domborművek, szobrok sokasága határokon belül és kívül népszerűsíti, és örökíti meg kiváló személyiségét. Emlékházak, múzeumok, tanintézetek, vállalatok őrzik kegyelettel a nagy hazafi emlékét.

Szatmári Ferenc

Memento 1956 emlékére

Mottó:

„...Ezerhétszázhárom, nyolcszáznegyvennyolc és ötvenhat: egyszer minden száz évben talpra állunk kínzóink ellen...”

(Faludy György)

Ha 1956-ot mondunk, szinte önkéntelenül is a XX. század drámai magyar szabadságharcára, az egykori kelet-európai tömb legjelentősebb megmozdulására gondolunk. 1956. október 23-án kezdődött, a budapesti műegyetemi ifjúság szolidaritási tüntetésével, amelyben a résztvevők szimpátiájukat fejezték ki a poznani lengyel felkelés iránt. Tüntetés közben olyan méltósággal tört fel szabadságvágya a tömegnek, hogy a költő Petőfi és a szabadsághős Bem szobrához vonult ünnepelni, őket példaképként tisztelve. Ekkor fordult ellene az akkor uralmon levő proletár diktatúra hatalma, hogy hazája függetlenségét az egykori szovjet megszállás alól ne követelje. A tüntető tömeg forradalmi harcot kezdett a megszálló rendszertől való elszakadásért. Ez a hősi küzdelem 12 napig tartott, de benne volt a rendszer kínjaiból fellélegezni akaró polgárok vágya: mérnöké, orvosé, tanáré, katonáé, diáké, egyetemi tanároké és másoké.

Ilyen drámai pillanatokat átélte már a magyar történelem. Kollektív emlékezetünk tanítja, hogy eddig összesen négy Habsburg-ellenes szabadságharcot kellett megvívni: itt gondolunk a Bocskai, a Thököly, a Rákóczy vezette felkelésre és az 1848-as szabadságharcra. Ehhez a dicsőséges sorhoz méltán csatlakozik az 1956-os forradalom, amely mint annyi elődje elbukott ugyan a túlerővel szemben, de 12 napig a szabadság fényének a lángját gyújtotta meg sok magyar és középkelet-európai szívben. A forradalom megmutatta a világnak,

hogy lehet egy népet a diktatúra erőszakával saját érdekei ellen kényszeríteni, de csak ideig-óráig. Azután viselnie kell minden elnyomónak tettei következményeit.

Talán kevesen tudják, hogy az egykori szovjet rémuralom gyökerei igazából az 1795-ös Francia Forradalomig nyúlnak vissza. A francia szabadságharc követői és utódai fennen lobogtatták a Liberté, Égalité, Fraternité jelszót, de eltitkolták a fél világ elől azt a rettenetes tömegmészárlást, keresztyén üldözést és anarchiát, amit éppen zászlóvivői követtek el, amíg a forradalom Napóleon diktatúrájába nem torkollott és bukott el. A Francia Forradalomnak az eszméje és gyakorlata a XIX. század társadalomtudósai –Marx, Engels és követőik – révén jutott el az egykori orosz radikálisokhoz, vagyis a bolsevistákhoz, akik kihasználva az I. Világégés okozta oroszországi viszonyokat magához ragadták a hatalmat, ugyanazt a zászlót lengetve, mint a franciák száz évvel korábban. Amint tudjuk, az elnyomás, a diktatórikus uralom, a keresztyén üldözés itt nagyobbra sikeredett, ijesztő méreteket öltött, és hosszabb is volt, mint

a francia mestereiké. Így jött létre Közép-Kelet Európa és a balti államok fölött a szovjet uralom, amely alávetette, bekebelezte a Nyugat peremén élő népeket: letteket, litvánokat, lengyeleket, románokat, magyarokat.

Ami a magyarokat illette, Sztálin ismerte a Habsburg-ellenes négy szabadságharcukat, az 1919-es magyarországi kommunista fiaskót, ezért Sztálin a kirakatper, a kivégzés, a vagyonek kobzó intézkedés, az egyház üldözésének útját választotta számukra, hogy kiszolgáltatottá tegye őket.

Mi történt 1956. október 23-án? Az, amit a lélektan így ír le: a bántás nem múlt el nyomtalanul, hanem a kollektív tudatalattijába süllyedt alá, és ott szép csendesen forni kezdett. Amikor a feszültséget már nem lehetett tovább lefojtani, hirtelen robbant! Legyen mindez memento 1956 hőseinek, a medgyesi 56-osoknak!

Székely Zoltán
református lelkész

Szász-Fülöp György emlékére

1958. április 23-án született Székelyudvarhelyen.

Gyermekkorát a Székelykeresztúri gyermekotthonban élte meg. Az itt töltött évekről szívesen mesélt, tanárai, pedagógusai egy életre felkészítették. Büszke volt rájuk. Az általános iskola elvégzése után, Székelyudvarhelyen érettségizett és közben szakiskolát is végzett.

Korán elkezdett dolgozni, hisz hét testvére közül ő lévén a legnagyobb, gondoskodnia kellett a kisebbekről is. Munkahelye mellett sok évig színjász csoportot vezetett szülővárosában, közben megtanulta a fadaragás rejtélyeit és ez évekig a megélhetését biztosította.

1989-ben megismerte leendő feleségét Irénkét, akivel 1990 márciusában házasságot kötöttek. Szerelmük gyümölcseként megszülettek drága gyermekei Izabella és Tamás. 1992-ben felesége szülővárosába költöztek. Itt apósa és sógora mellett a Kerámiagyárban helyezkedett el, itt dolgozott mint kerámikus és modellező 20 évig. Utolsó éveiben külföldön dolgozott. Csempekályhákat, pizzasütőkemencéket épített szerte Európában.

Hivatásának érezte az írást. Rengeteg verset, novellát, színdarabot alkotott, sőt kisregényt is. Idén jelent meg legújabb verses kötete: A lélek árnyékában címmel. Színdarabjait, humoreszkjeit saját rendezésében előadták Székelyudvarhelyen és Medgyesen.

Nagyon tevékeny életet élt, rengeteg hobbi-bja volt, az írás mellett, fadaragás, szobrászkodás, fotó-filmezés.

Irénekével kötött házassága után felvette az unitárius vallást. A medgyesi egyházközösséget sajátjának tekintette. Elég aktívan részt vett minden tevékenységen, mindég mondta otthon érzi itt magát. Folyton kereste Istent, fohászai-ban, verseiben. Gyermekeit is ilyen szellemben nevelte.

Sajnos az élet és gyermekora nehéz pillanatai megviselték egészségét. Évek óta küzdött jópár betegséggel. De állta a sarat, bátran.

Búcsúzóul idéznénk egyik verséből:

„Szétmálik az idő
Lefolyik ráncos ágakon,
Tűrik százados fák.

Csak én nem bírom tovább.
Indulok,
Oda, hol vagy,
Hol szilárduló perc bűvöl

Öledbe kövülök:
S mint örök csók
Csüngök ajkadon.”

Szász Irénke

Táplálj egy mosolyt

Megkezdődött a medgyesi Polgármesteri Hivatal, a Medgyesi Fiatalok Önkormányzati Tanácsa és a Medgyesi MADISZ hetedik alkalommal szervezi meg a „Táplálj egy mosolyt” elnevezés alatt futó karitatív programot, melyre a 2013. november 13 – 2014. január 13 periódusban kerül sor.

Medgyes különböző bevásárlóközpontjában el vannak helyezve kosarak, melyekbe bárki elhelyezhet nem romlandó, tartós élelmiszereket, higiéniai termékeket. A projekt két szakaszra oszlik, az első szakaszban Karácsony előtt a rászoruló gyerekeknek lesznek kiosztva, második szakaszban pedig január 14-én kerülnek kiosztásra.

Reméljük a medgyesi polgárok idén is adományaikkal segíteni fognak a rászorulóknak, a nincstelekeknek, azért, hogy örömet, mosolyt hozhassunk a medgyesi gyerekek arcára.

Balázs Botond

Hogyan segíthet?

Adományozzon nem romlandó vagy tartós élelmiszereket és higiéniai termékeket a város különböző bevásárlóközpontjaiban felállított kosarakba.

Szóljon ismerőseinek is a karitatív programunkról.

Oszt meg a plakátot a **facebook** -on

TÁPLÁLJ EGY MOSOLYT!

A projekt 2014. november 12. - 2015. január 5. között zajlik

Támogatóink:

EUROTAS KFT

Aurel Vlaicu utca, 94 szám
Tel: 0369/449726;
0743090906; 0743090938;

- GUMIABRONCSOK, VAS- ÉS ALUFELNIK
MINDEN AUTÓRA VERHETETLEN ÁRON!
- GUMISZERVÍZ: SZERELÉS, EGYEN-
SÚLYOZÁS, VULKANIZÁLÁS.

IINA FAG

rulmenți, șuruburi, simeringuri, curele

HERASIB
YOUR SUPPLIER

RO - 551041 Medias
Str: Aurel Vlaicu nr. 104
Tel./Fax: 0269-842069
Mobil: 0740-063.748, 0752-294637
e-mail: vanzari@heraindustrial.ro

Elekes - Masszázs szalon

Frissítő és relaxáló masszáz, Reflexó
masszázs (talp masz.), Cellulit-alakformáló
masszázs, Terápia masszáz

Elérhetőség: Mihai Viteazul utca, 44. szám
(a katolikus templom udvarán)

Tel: 0727.399 936 / 0771.790 160

Birou Logistica MEDIAS : str. A. Vlaicu nr.106, 0744-588936,
Tel&Fax 0269-448049 Centru Tehnic SIBIU
str. St. cel Mare nr.102A, 0744-588369, Tel&Fax 0269-235549
web site : www.techservice.ro, e-mail : medias@techservice.ro

ADEZIVI, ETANSANTI,
RULMENTI, CURELE, SCULE
ECHIPAMENTE SI
CONSUMABILE
INDUSTRIALE

**TECH
SERVICE**

ȘCOALA DE ȘOFERI
LEVY CAR

S.C. LEVY CAR S.R.L.
MEDIAS
STR. LUCIAN BLAGA NR.2
TEL / FAX: 0269 - 831577
MOBIL: 0740-656.502 / 0769-072.119

Pe lângă mult soare, pe timpul
vacanței elevii și studenții
beneficiază de 150 RON
reducere pentru categoria dorită !!!

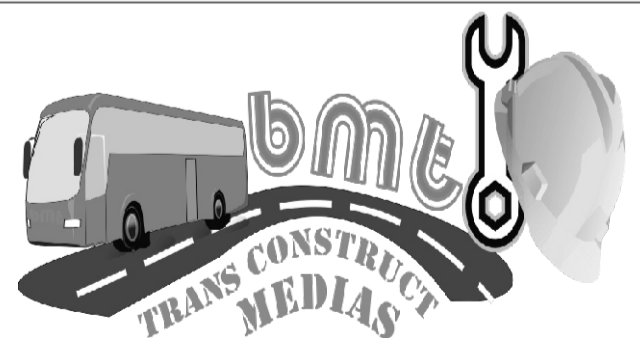
PRET
NEGOCIABIL

audio
expert

Sună bine!
www.audioexpert.ro

RO - 551026, Medias
Str. I. Ghe. Duca, nr.32, et.1
Telefon/Fax: 0269-834.422
Mobil: 0740-063.748
E-mail: info@audioexpert.ro

MEDGYES

Szebeni út, 174 A szám

Tel. 0269 838 241

Fax 0269 806 242

e-mail:

office@bmttransconstruct.ro

A magyar szórvány napja

2014. november 15 • Medgyes • Nagyszeben

A SZERKESZTŐSÉG

Nagy-Küküllő

Főszerkesztő:
Fazekas Attila

Felelős szerkesztő:
Balázs Botond

Főmunkatársak:

Kémeri Attila, Balázs Béla, Burján Tünde, Tóth Zoltán,
Szatmári Ferenc, Székely Zoltán, Szász Irénke

Technikai szerkesztés:

Fazekas Attila

Korrektúra:

Foszner-Korodi Ildikó

Lap - arculat, imázs:
Fazekas Attila

*Megjelenik havonta a
medgyesi MADISZ
gondozásában.*

A lap elektronikus formában is olvasható a www.medgyes.ro honlapon.

Postacím:

jud: Sibiu loc: Mediaș str: C.I.Brătianu Nr:32 Cod: 551003

E-mail:

madisz@medgyes.ro

Nyomdai kivitelezés:

S.C. Tipo Trib S.R.L.
ISSN - 2247 0115

www.medgyes.ro